

Normregulering

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Servicecenter for Agri- og Rural Development (SARFD)

Individuelle forhold, såsom dyrkningssystem og -metoder, årsvariationer, forbrug og meget mere spiller naturligvis ind. Den samme variation er naturligvis til stede, når næringsstoftilførsel - og ditto potentiel nedsvinng eller uønsket udledning til recipienten - skal kortlægges og sættes på en egnede formel.

Denne ekstreme individualitet eller rettere ekstreme og nuancerede faglige tilgang til plantedyrkning er netop det, målrettet regulering støder ind i. Det er naturligvis både flot og klogt at lade myndigheder, rådgivere og praktiskere deltage i et partnerskab om den fremtidige miljøregulering, Natur- og Landbrugskommissionen for snart længe siden anbefalede så stærkt. Det er bestemt også bedre end ingenting at teste modeller tre steder i landet i stedet for ét. Men er det i grunden den rigtige retning?

De første krampagtige forsøg på at nærme sig en målrettet regulering går som bekendt ud på at putte metoder, afgrøder, boniteter og lokaliteter i nogle kategorier. Desværre er den tænkning, der ligger bag, stadig underlagt tanken om at tildele den enkelte landmand muligheder i form af normer. Normer for en mindre geografisk enhed end tidligere. Men det betyder som bekendt ikke, at den tænkning om regulering er afgørende forandret. Man kan sige, at målskiven blot er blevet lidt mindre end tidligere.

Vi ser frem til det nye partnerskabs arbejde, men bliver straks frygtssomme, når myndighederne formulerer sig om, at netop de har brug for at vide, hvilke jorde, der kan holde til miljøpåvirkningen. Alting tyder jo på, at de næringsstoffer, der må anvendes, skal kategoriseres og normsættes med henblik på at kunne sanktionere. Hvor blev de konkrete målinger om udledning af? Og hvor kommer landmandens egen faglighed og individuelle indsigt i netop hans egen jords egen-skaber ind? Vi så hellere, at der blev givet landmanden en autorisation til dyrkning efter egne faglige valg og individuelt valgte metoder, der herefter blev sanktioneret efter utilsigtet udledning. Det ville være ægte målrettet regulering og ikke blot en ny normregulering.

**FAGFÆLLES-
SKAB**
Det er naturligvis både flot og klogt at lade myndigheder, rådgivere og praktiskere deltage i et partnerskab om den fremtidige miljøregulering, Natur- og Landbrugskommissionen for snart længe siden anbefalede så stærkt

Find løsninger for landbrug med udsigtsløs økonomi

De ineffektive landmænd med høj gæld og uden udsigt til nogensinde at få en rentabel virksomhed bør hjælpes ud på en anstændig måde, skriver erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug.

LÆSERBREV

Af Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug

Nationalbanken opfordrer direkte banker til at realisere tab på udlån til landbrug og afvikle bedrifter med uholdbar driftsøkonomi. Opfordringen kommer af hensyn til banker selv, til landbruget og for at sikre en samfundsmæssig bedre ressourceanvendelse.

Nationalbanken påpeger blandt andet, at en lavere gæld vil forbedre landmændenes muligheder for fremover at finansiere investeringerne ud af den løbende indtægt.

Videncentret for Landbrugs (VFL) landmandsdominerede bestyrelse har ønsket, at VFL blandt andet skal beskæftige sig indgående med analyser af landbrugets indtjeningsniveau, økonomiske holdbarhed og ejerskifte-problematikker – tre af de pt. allerstørste udfordringer i landbruget.

Det er derfor helt naturligt, at VFL forholder sig til sådanne udmeldinger fra Nationalbanken. Det har givet anledning til kritik – også af ting, VFL hverken har udtalt eller mener. For at der ikke skal herske tvivl om de faktiske budskaber, uddybes synspunkterne derfor her.

Dødvægt

Det er først og fremmest Nationalbankens udmelding om behovet for, at banker tager deres tab, der er enighed om, for det vil medføre, at landbrugets enorme gældsbyrde vil blive lettet. Gældsbyrden øger risikoen og virker

Nogle landbrug bliver fastholdt i erhvervet trods udsigtsløs økonomi, fordi banker ikke vil tage deres tab. Det er det, som Nationalbanken opfordrer til at få gjort op med, og som Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug, bakker op. (Foto: Colourbox)

som en gigantisk dødvægt på landbruget. Så for at kunne komme videre, er det nødvendigt, at gælden nedbringes.

Vi ved alle, at der er meget stor økonomisk spredning mellem bedrifterne. Dem, der er effektive og har en fornuftig forretningsmæssig

adfærd, men »blot« for høj gæld, bør have hjælp. Efter gældsnedbringelsen kan de klare sig ved egen kraft.

De ineffektive landmænd med høj gæld og uden udsigt til nogensinde at få en rentabel virksomhed bør derimod hjælpes ud på en anstændig

måde. Det er ikke rimeligt, at landmanden skal gå for lud og koldt vand og en evig trussel hængende over hovedet, når der ikke er udsigt til, at økonomien nogensinde kan blive rettet tilstrækkeligt op. Det er uværdigt og nærmer sig trældom med pengeinstituttet som den feudale herremand.

Det er heller ikke rimeligt over for de sunde bedrifter at lade de ineffektive få afskrevet gæld hver gang de kommer i økonomisk uføre. Det fører blot til »moral hazard« til skade for hele erhvervet.

Fastholdes i erhvervet

Landbruget er et liberalt og konkurrenceudsat erhverv med mulighed for gevinst, men også risiko for tab. Og som i enhver anden branche sker der en udskilning i bunden. Det er der ikke noget odiøst i - tværtimod er det en nødvendig og naturlig konsekvens af at agere i en liberal-kapitalistisk markedsøkonomi.

Vi kan ikke argumentere for, at markedskræfterne skal sættes ud af kraft - det vil kun føre til, at landmanden mister retten til at bestemme på sin egen gård, og at hele landbruget degenererer.

Problemet nu er dog, at nogle landbrug bliver fastholdt i erhvervet trods udsigtsløs økonomi, fordi banker ikke vil tage deres tab. Det er det, som Nationalbanken opfordrer til at få gjort op med, og som bakkes op.

Polemik

Bemærk, at der udtrykkeligt skelnes mellem landbrug med udsigt til at kunne blive selv-kørende efter en gældsnedbringelse, og landbrug, hvis økonomi er udsigtsløs selv efter en gældsnedbringelse. Hvis der kan rettes tilstrækkeligt op via effektivitet, produktivitet og hjælp af de forbedringer i rammevilkårene, som realistisk set kan opnås, skal man selvfølgelig forsøge det. De er jo pr. definition netop ikke udsigtsløse.

Det er vemodigt at iagttage, hvordan VFL's analyser og prognoser mv. undertiden bliver brugt i en polemisk organisationspolitisk sammenhæng. I landbrugets organisationer kæmper vi jo alle for den samme sag!

- Det er ikke rimeligt, at landmanden skal gå for lud og koldt vand og en evig trussel hængende over hovedet, når der ikke er udsigt til, at økonomien nogensinde kan blive rettet tilstrækkeligt op

KLAUS KAISER, ERHVERVSØKONOMISK CHEF, VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Effektivt Landbrug

Landbrugets erhvervsavis | hver dag...

ABONNEMENT:

BENT YNDAL
Direkte telefon 63 38 25 58

HANNE GOMMESEN
Direkte telefon 63 38 25 49

abonnement@effektivtlandbrug.dk

Fokus på planter
hver tirsdag i
EFFEKTIVT LANDBRUG